

МЕЖДИНЕН АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА
НА БЪЛГАРСКИ МОРСКИ КВАЛИФИКАЦИОНЕН ЦЕНТЪР ЕАД
за периода, приключващ на 30 септември 2020 г.

Октомври 2020 гр. Варна

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СТРУКТУРАТА И УПРАВЛЕНИЕТО НА ДРУЖЕСТВОТО

1.1. Обща информация за дружеството

БЪЛГАРСКИ МОРСКИ КВАЛИФИКАЦИОНЕН ЦЕНТЪР ЕАД (БМКЦ ЕАД) е еднолично акционерно дружество, регистрирано с решение 327 от 16 март 2000 г. на Варненски окръжен съд. Седалището и адресът на управление на БМКЦ ЕАД е гр. Варна 9026, ул. Васил Друмев 73, тел.:(052) 380 588, факс:(052) 302 503. Дружеството няма разкрити и регистрирани клонове. Електронният адрес е bmtc@bmtc-bg.com . Официално регистрираната интернет страница е www.bmtc-bg.com. БМКЦ ЕАД е вписан в търговския регистър към Агенцията по вписванията под ЕИК 130250366.

1.2. Капитал и собственост

Към 30.09.2020 г. акционерният капитал на БМКЦ ЕАД възлиза на 32 885 300 (тридесет и два милиона осемстотин осемдесет и пет хиляди и триста) лв., разпределен на 328 853 (триста двадесет и осем хиляди осемстотин петдесет и три) броя поименни акции с право на глас, всяка с номинална стойност 100 (сто) лв. Капиталът на дружеството е записан и е внесен изцяло. Дружеството е 100% собственост на Българската държава, представлявана от Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС). Решенията за увеличаване и намаляване на капитала са от изключителната компетентност на Общото събрание на акционерите. Действащият към момента устав на дружеството не съдържа ограничения за прехвърляне на акциите.

1.3. Управление и представителство

Дружеството е с едностепенна система на управление – Едноличен собственик (МТИТС) и Съвет на директорите (СД), състоящ се от трима члена. Членовете на СД се избират за срок от три години. Дружеството се представлява от изпълнителния директор.

През отчетния период членовете на Съвета на директорите на дружеството са в следния състав:

- Кръстьо Стоянов Кривов - председател;
- Димитър Анастасов Карбов - зам. председател;
- Ивайло Славов Гавраилов - член и изпълнителен директор.

С Протокол от 26.06.2019 г. на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията е взето решение за преизбирането на Димитър Анастасов Карбов за срок от три години, или до провеждането на конкурсна процедура, което от двете събития настъпи по-рано, считано от 27.06.2020 г.

Общата брутна сума на възнагражденията, изплатени през периода от 01 януари до 30 септември на 2020 г. на членовете на Съвета на директорите е в размер на 111 хил. лв. (през периода от 01 януари до 30 септември на 2019 г. - 100 хил. лв.; за цялата 2019 г. - 131 хил. лв.).

Всички акции на БМКЦ ЕАД са изключителна собственост на едноличния собственик. Дружеството не е издавало облигации. Членовете на СД през периода на доклада не са придобивали, притежавали или прехвърляли акции на дружеството. Членовете на СД през периода на доклада не са имали правото да придобиват акции на дружеството.

В протоколите от заседанията на Едноличния собственик и на СД на дружеството няма запис, че е давано съгласие членовете на съветите да участват в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници или да притежават повече от 25 на сто от капитала на друго дружество. В протоколите от заседанията на Едноличния собственик и СД на дружеството няма записи, че е давано съгласие членовете на съветите да участват в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

През периода на доклада членовете на СД нямат участие в управлението на друго търговско дружество, осъществяващо дейност конкурентна на дейността на дружеството. При назначаването им за членове на СД, лицата са представили на Едноличния собственик информация за наличие на посочените обстоятелства в поверително писмо. В протоколите от заседанията на Съвета на директорите през периода на доклада няма запис членовете на Съвета на директорите през периода на доклада да са сключили договори по чл. 240б от Търговския закон.

1.4. Организационна структура

Организационната структура на БМКЦ ЕАД е съобразена с конкретните условия на упражняване на корабоплавателната и учебната дейност. С цел уплътняване на заетостта на персонала се прилагат форми на непълнен работен ден, съгласно действащото законодателство. В дружеството се извършва периодично атестиране на щатния и нещатния персонал, ангажиран с учебната дейност. Резултатите в съответствие с процедурите в предприятието се вземат предвид при определяне на възнагражденията.

Средният списъчен брой на персонала за периода от 01 януари до 30 септември на 2020 г. е 52 работници и служители (за периода от 01 януари до 30 септември на 2019 г. - 49 работници и служители; за цялата 2019 г. - 48 работници и служители).

Броят на персонала към 30.09.2020 г. е 64 работници и служители (към 31.12.2019 г.- 48 работници и служители; към 30.09.2019 г.- 49 работници и служители).

2. КОРПОРАТИВЕН ПРОФИЛ

Основни направления на дейността на БМКЦ ЕАД са:

- Учебна дейност за подготовка и квалификация на морски специалисти;
- Отдаване на кораби под наем;
- Търговско корабоплаване;
- Продажба на стоки и други услуги.

Учебната дейност на БМКЦ ЕАД е свързана с провеждане на специално и допълнително квалификационно обучение на моряци от изпълнителски и команден състав. Центърът притежава съответните 3-годишни разрешения за провеждане на курсове от ИА Морска администрация и периодично ги поддържа. Документацията от Системата за управление на качество на БМКЦ ЕАД – задължителен елемент от одобрението на Центъра като обучаваща институция от ИАМА по стандарта ISO 9001:2015 е сертифицирана до 30 юни 2023 г.

Формите на обучение, прилагани от БМКЦ ЕАД, са курсове за квалификация и преквалификация на морски специалисти – теоретична и практическа подготовка, тестове и семинари. Курсовете се провеждат в съответствие с международните и национални изисквания и стандарти в съответната област. Семинарите се организират по заявка на корабни компании за осъвременяване знанията на корабните екипажи за измененията в международната морска нормативна уредба, актуални фирмени проблеми и добри практики за прилагането ѝ и разглеждане на специфични за съответната фирма казуси.

Специфичното квалификационно обучение на моряци в съответствие с приложимото международно и национално законодателство изисква наличието на съвременна учебно материална база и постоянното ѝ обновяване, както и привличане и поддържане на съответно обучен и сертифициран персонал. БМКЦ ЕАД притежава учебно-административна сграда с обзаведени одобрени учебни кабинети, тренажори и лаборатории. В активите на дружеството е и Полигон за практическа подготовка на морски лица в собствен поземлен имот в Южна промишлена зона, гр. Варна, с изграден противопожарен полигон, учебни зали и хангари за съхранение на

различни видове спасителни лодки. Съответствието на учебните зали и лаборатории с изискванията на ЗБУТ за провеждане на курсове се сертифицира ежегодно, съгласно приложимите изисквания. Дружеството е одобрен център за провеждане на езикови тестове MARLINS.

Дейността по отдаване на кораби под наем се осъществява посредством предоставянето на м/к Героите на Севастопол.

Чрез УВК Калиакра БМКЦ ЕАД извършва самостоятелно търговско корабоплаване. Корабът притежава необходимите конвенционални и регистрови свидетелства за безопасна експлоатация, издадени от ИА Морска администрация.

М/к Атанас Димитров е непригоден за плаване и с изтекли сертификати.

Притежаваните плавателни съдове са уникални по своята същност, притежават богата история и са символ на национална гордост.

Дружеството осъществява и спомагателни търговски дейности, чрез два търговски обекта – книжарница и бюфет, които се намират в учебно административната сграда на БМКЦ ЕАД.

Дружеството не осъществява действията в областта на научноизследователската и развойната дейност.

3. РИСКОВИ ФАКТОРИ

В зависимост от възможността или невъзможността риска да бъде преодолян, минимизиран или елиминиран, разделяме рисковете на систематични и несистематични:

- Систематични рискове - рискове, които са свързани с най-общия икономически и политически контекст, в който функционира дружеството (като риск свързан с развитието на глобалната икономика, с развитието на местната икономика, инфлационен риск, общи политически рискове, вътрешна политика, външна политика и общи тенденции). Поради това дружеството не може да влияе върху тях, но може да ги отчита и да се съобразява с тях. Те оказват влияние с различна тежест върху дейността на дружеството и се появяват в различни обикновено непредвидими периоди;
- Несистематични рискове – рискове, които са специфични за самото дружество, неговата дейност, както и конкретния отрасъл, в който то оперира. Тези рискове са част от общия инвестиционен риск и могат да бъдат управлявани или поне минимизирани. Тяхното управление зависи до голяма степен от ръководния екип на дружество. За минимизирането на несистематичните рискове дружеството използва застрахователни полици, системи за управление на качеството и вътрешно фирмен контрол, планиране и прогнозиране, с което да намали до минимум, както вероятността от евентуално настъпване на рисково събитие, така и размера на негативните последици от евентуалното настъпване на рисково събитие.

По-долу са описани различни видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Валутен риск

Валутният риск се свързва с възможността приходите на дружеството да бъдат повлияни от промените на валутния курс на лева спрямо други валути. Дружеството е изложено на валутен риск, защото значителна част от неговите операции и сделки са договорени в щатски долари. В тази връзка се прилага политика по управление на плащанията, която ограничава необходимостта от обмяна на валута при неизгодни валутни курсове.

Ценови риск

Дружеството е изложено на финансови рискове поради промените в цените на услугите, които предлага, но очакванията на ръководството са цените на пазара да се стабилизират. Дружеството редовно извършва

преразглеждане на цените преценявайки необходимостта от активно управление на финансовия риск. Ценовата политика е функция от три основни фактора – структура на разходите, цени на конкуренти и покупателна възможност на потребителите. За минимизиране на тяхното влияние дружеството прилага основно подход на оптимизиране на разходите и гъвкава маркетингова и ценова политика.

Кредитен риск

Кредитният риск е основно рискът, при който клиентите и другите контрагенти на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по депозити, търговски и други вземания.

Основните финансови активи на дружеството носители на кредитен риск са парични средства в банкови сметки (текущи депозити), вземания от клиенти и други вземания.

За ограничаване на кредитния риск по текущи и срочни депозити в банки, дружеството е възприело политика да разпределя и инвестира свободните си парични средства в различни финансови институции в България с висока репутация и доказан стабилитет.

Дружеството предоставя кредитни периоди единствено на по-големите си, утвърдени и платежоспособни контрагенти за период от 5 до 30 дни. Приходите от наем и услуги с кораби се събират със закъснение, за което се начисляват и получават неустойки.

Независимо, че е налице концентрация на кредитен риск, той е минимизиран чрез подбор на търговските партньори, текущ контрол на събираемостта на вземанията и договаряне на предпазни клаузи в търговските взаимоотношения. Финансово – счетоводният отдел извършва ежедневен преглед, равнение и анализ на несъбраните вземания, както и получените постъпления.

Вземанията от клиенти се представят в отчета за финансовото състояние в нетен размер след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудно-събираеми вземания. Такива обезценки се правят където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Дружеството не е заложило финансови активи като обезпечение по свои задължения.

Към датата на финансовия отчет някои от необезценените търговски и други вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени финансови активи е следната:

	30 септември 2020 BGN'000	31 декември 2019 BGN'000
До 90 дни	113	191
Между 91 и 180 дни	181	186
Между 181 и 360 дни	155	-
Общо	449	377

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас, с който да бъдат обслужени задълженията, когато същите станат изискуеми, включително в извънредни и непредвидени ситуации. Текущо падежите и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансовия отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Риск на лихвено-обвързаните паричните потоци

Като цяло дружеството няма риск от лихвоносни активи и пасиви. Към 30 септември 2020 г. няма лихвоносни пасиви, а лихвоносни активи са предоставените депозити в размер на 1 150 хил. лв. и наличности по

разплащателни сметки в размер на 941 хил. лв. Предоставените депозити в банки и наличности по разплащателни сметки се олихвяват с договорена фиксирана лихва за срока на договорите. В резултат на това дружеството счита, че по отношение на финансовите активи и пасиви, паричните потоци в голяма степен са независими от краткосрочни промени в пазарните лихвени равнища.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности, то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на собственика и стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес.

Към 30 септември 2020 г. акционерният капитал на дружеството превишава чистата стойност на активите с 12 014 хил. лв.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Характерното за него е, че то финансира дейността си основно от собствените си генерирани печалби.

4. АНАЛИЗ НА ПАЗАРА И ДЕЙНОСТТА

- **Учебна дейност за подготовка и квалификация на морски специалисти**

Дейността по провеждане на обучения на морски специалисти продължава да се осъществява в условията на активна конкуренция с бюджетни образователни институции и частни фирми. Традиционно, големи конкуренти на БМКЦ ЕАД са ВВМУ Н. Й. Вапцаров, Технически университет - Варна и Морските гимназии в гр. Варна и гр. Бургас, като и четирите учебни заведения са с бюджетна издръжка. Достатъчно сериозна продължава да бъде и конкуренцията на все повече частни фирми, провеждащи предимно теоретични курсове в почивни дни и след изтичане на работното време, за които не се изисква специална учебно-материална база и съответно икономически са най-ефективни.

Въведените в средата на месец март тази година в национален и световен мащаб ограничения, свързани с разпространението на COVID-19 се отразиха негативно и на морския бизнес, респективно и на провеждането на курсове за подготовка на морски лица.

Със Заповед № 3-46/16.03.2020 на Изпълнителния Директор на ИА „Морска администрация” от 16.03.2020 г. до 03.05.2020 г. беше преустановено присъственото провеждане на курсове за специална и допълнителна подготовка, организирани и провеждани при изпълнение на условията на Наредба № 6 за компетентност на морските лица в Република България, което наложи дружеството да предприеме спешни действия за реорганизиране на учебния процес и преминаване в режим на дистанционно обучение.

Въпреки, че БМКЦ беше първата обучителна институция, която реагира бързо и въведе онлайн обучение, очакваните приходи от провеждане на курсове в дистанционна форма са значително по-ниски, поради следните причини:

- Останалите учебни заведения и центрове /ВВМУ, УЦ „Марстар”, УЦ „АДС” и др./ също реагираха и сме отново в конкурентна среда за привличането на много ограничен брой курсисти в едва няколко курса;
- Разпореждането на ИА „Морска администрация” /от 16.03.2020, допълнено на 19.03.2020/ допуска провеждане на курсове само с изцяло теоретични занятия: „Подготовка за работа на нефтен танкер и танкер – химикаловоз”, „Подготовка за работа на танкер – газовоз”, „Обработка и превоз на опасни товари”, „Опазване на околната среда”, трите нива на сигурността, „Специализирано обучение за работа на пасажерски и ро-ро кораби”. Групите в тези курсове са малки, таксите не са високи, и както и при други курсове, пазарният принцип и конкурентната среда са основните фактори за формирането им.

Допълнително, при провеждане на онлайн обучение, размерът на таксите е намален, поради отпадането на режимни разходи и разходи за офис материали и консумативи.

- Основен дял в провежданите от БМКЦ курсове и с големи групи курсисти заемат опреснителните „Основна подготовка по безопасността”, „Водач на спасително средство” и „Противопожарна подготовка”, както и курсовете за управление товарните операции на нефтен танкер, танкер – химикаловоз и танкер – газовоз /. Те формират и основната част от приходите от такси. Тъй като, поне 50% от учебните часове в тях са практически занятия, възможността за провеждането им в дистанционна форма автоматично отпада.

От 04.05.2020 г. БМКЦ ЕАД възстанови присъственото провеждане на курсове при стриктно спазване на противоепидемични мерки, съгласно указанията на държавните органи.

В условията на такава пазарна конюнктура единствената възможност за дружеството е повишаване на качеството на предлаганите курсове и вдигане на нивото им посредством използването на съвременна и модерна база, оптимизиране на времето за разработване на корпоративни обучения с необходимото качество, активно проучване на нови обучения, които биха могли да бъдат предлагани на клиентите, своевременното им разработване и други адекватни на бързо променящата се пазарна ситуация действия.

В рамките на третото тримесечие курсовете се провеждаха в присъствена форма при спазване и съобразяване с противоепидемичните мерки. Предизвикателство в тези условия е провеждането на курсовете с практически занятия на ППП, лодки и басейн - „Основна подготовка по морска безопасност”, „Водач на спасително средство и дежурна лодка”, „Водач на бързоходна дежурна лодка”, „Противопожарна подготовка”, където се използват спасителни средства /хидрокостюми, спасителни жилетки, маски за дихателни апарати/. В изпълнение на изискванията за ограничаване разпространението на коронавирус, броят на курсистите в група е редуциран и съобразен с възможността за осигуряване на всеки курсист на индивидуални спасителни средства, предварително почистени и дезинфектирани. В следствие от тази зависимост, групите наброяват не повече от 12 човека, което се отразява върху приходите от курса, тъй като броят на участниците е намален, но при същия разход за ползване на басейн, организиран транспорт, допълнително заплащане на преподавателите за работа в особени условия. И в това отношение БМКЦ работи в условията на нелоялна конкуренция, предвид факта, че в други учебителни институции същите курсове се провеждат с групи от над 20 курсисти и при липса на елементарни противоепидемични мерки. Но е съществен фактът, че интересът към тези курсове е голям и те се провеждат всяка седмица, като тенденцията е този цикъл да продължи да края на годината.

В рамките на отчетния период са проведени 4 курса „Подготовка за работа танкер газовоз”, заявени от Eastern Pacific Shipping, което е продиктувано от необходимостта от подготовката на офицерите в компанията за работа на кораби, задвижвани от метан. Предвид строежа и пускането на вода на все повече съдове с двигатели LNG се очаква интересът към този курс да се повишава, а след изпълнение на изискването за минимален плавателен стаж на борда на газовоз от страна на членовете на екипажа, е логично да се премине и към обучение по програмата за управление на товарни операции.

Традиционно верен партньор на БМКЦ остава менингова агенция Старнав, които редовно организират обучения на трите симулатора /навигационен, машинен и течни товари/ за техни кадри.

- **Отдаване на кораби под наем**

За м/ф Героите на Севастопол на 07.07.2019 г. бе сключен нов 42 месечен договор при условията на бърбоут чартър, с опции за чартъра за предсрочно прекратяване при наличие на определени обстоятелства. По време на договора за наем, кораба е под постоянно наблюдение и контрол от страна на БМКЦ ЕАД по отношение на

правилната експлоатация, поддържане в добро експлоатационно и ефективно работно състояние, съгласно добрата практика за търговска поддръжка.

Във връзка с продължаващата липса на товари, свързана и с ограниченията, наложени от отделните държави във връзка със световната пандемия „Ковид-19“ по обслужваните направления от фериботния кораб, БМКЦ ЕАД получи 60-дневен нотис от чартъора „Параходство БМФ“ АД за прекратяване на договора и връщане на кораба. На 25.08.2020 г. корабът бе върнат окончателно. Към настоящия момент дружеството провежда процедура за отдаване под наем на кораба, като се търси нов чартър.

На 11.07.2019 г. м/к Героите на Одеса е върнат на дружеството поради изтичане на срока на договора за бейрбоут чартър. От тогава корабът е под ръководството на БМКЦ ЕАД, швартован е на Фериботен комплекс Варна, без да извършва търговска експлоатация. В периода май-септември, дружеството направи няколко неуспешни опита за намиране на нов наемател.

БМКЦ ЕАД не е „назначено“ предприятие от българска страна по Спогодбата между правителствата България и Украйна за съвместна експлоатация на фериботната връзка между пристанищата Варна и Иличовск от 20.11.1995 г. както и по Спогодбата между правителството на България, изпълнителната власт на Грузия и кабинета на министрите на Украйна за съвместна експлоатация на железопътната фериботна връзка между пристанищата Варна, Поти/Батуми и Иличовск от 17.04.1999 г. и няма друга възможна алтернатива за експлоатацията на ферибота. От друга страна БМКЦ ЕАД няма изградена, внедрена и одобрена от флаговата администрация „Система за Безопасно Управление“ (SMS), без която не може да експлоатира самостоятелно кораба. Поради липса на интерес Ръководството на БМКЦ ЕАД направи предложение за неговата продажба. На 12 декември 2019 г. е прието решение от 44-то Народно събрание да се извърши приватизация на моторен ферибот Героите на Одеса (обособена част от имуществото на дружеството), което е обнародвано в Държавен вестник брой 99 от 17.12.2019 г.

- **Търговско корабоплаване**

Търговското корабоплаване чрез УВК Калиакра е изключително зависимо от развитието на туристическия пазар. Българските учебни заведения от години не използват възможността за първоначално обучение, което УВК Калиакра е предоставяла. Експлоатацията от последните години показва, че има спорадичен интерес към мероприятия на кораба за крайбрежни морски разходки на местния пазар, който е предимно от фирми и асоциации. Предвид недостатъчните приходи от изминалите години и ограничаване на разходите за поддръжка, както и намаляване на разходите за поддръжка на м/ф „Героите на Одеса“, за 2020 г. е планирано УВК „Калиакра“ да остане на борд на ферибота във „Фериботен комплекс“, в извън експлоатационен режим. След връщане на м/ф Героите на Севастопол, в края на месец август УВК Калиакра е преместен на борд на м/к Атанас Димитров в ЮПЗ на гр. Варна.

Пазарния сегмент, заеман от кораби от типа на м/к Атанас Димитров (около 100 пътника) е силно свит. Загубите генерирани до настоящия момент, заедно със слабото търсене на подобен род услуги прави поддръжката на кораба икономически нецелесъобразна и неоправдана. Предвид параметрите на м/к Атанас Димитров и ангажиментите му, разходите по експлоатация и поддържане на кораба го правят неефективен и нерентабилен за ползване. М/к Атанас Димитров е негоден да изпълнява каквато и да е експлоатационна дейност. Към момента състоянието му е такова, че позволява само безопасния му престой швартован на кей. На 20.02.2020 г. е прието Решение от Народно събрание да се извърши приватизацията му, което е обнародвано в Държавен вестник брой 17 от 25.02.2020 г.

5. ФИНАНСОВ АНАЛИЗ

5.1. Приходи, разходи и финансови резултати

Оперативни резултати	30 септември 2020		30 септември 2019		Изменение	
	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	%
Приходи от оперативна дейност, в т.ч. на:	951	100%	1 037	100%	(86)	(8)
Учебна дейност	316	33%	477	46%	(161)	(34)
М/к Героите на Севастопол	499	53%	392	38%	107	27
УВК Калиакра	-	-	35	3%	(35)	(100)
Други доходи	136	14%	133	13%	3	2
Разходи за оперативна дейност, в т.ч. от:	(1 292)	100%	(1 464)	100%	172	12
Разходи за материали	(57)	4%	(79)	5 %	22	28
Разходи за външни услуги	(202)	16%	(245)	17%	43	18
Разходи за персонала	(735)	57%	(665)	45%	(70)	(11)
Разходи за амортизации и обезценка	(399)	31%	(426)	29%	27	6
Себестойност на продадените стоки	(23)	2%	(26)	2%	3	12
Изменение на коректива за обезценка и очаквани кредитни загуби на фин. активи	157	(12)%	(15)	1%	172	147
Други оперативни разходи	(33)	2%	(8)	1 %	(25)	(313)
Финансови приходи /(разходи), нетно	(75)		106		(181)	(171)
Финансов резултат преди нетни финансови разходи, данъци и амортизации (ЕБИТДА)	58		(1)		59	5 900
Финансов резултат преди нетни финансови разходи и данъци (ЕБИТ)	(341)		(427)		86	20
Финансов резултат преди данъци от продължаващи дейности (ЕБТ)	(416)		(321)		(95)	(30)
Финансов резултат от продължаващи дейности	(416)		(321)		(95)	(30)
Финансов резултат от преустановена дейност	(18)		(3)		(15)	(500)
Нетен финансов резултат след данъци	(434)		(324)		(110)	(34)
Брой проведени курсове	188		234		(46)	(20)
Брой обучавани курсисти	1 762		2 572		(810)	(31)

Към 30.09.2020 г. дружеството реализира оперативни приходи от продължаващи дейности в размер на 951 хил. лв., които са по-малки в сравнение с базисния период с 86 хил. лв. или 8%. Това се дължи основно на следните изменения:

- намаление на приходите от учебна дейност със 161 хил. лв. (34%), като са проведени 188 курса (234 курса към 30.09.2019 г.), в които са били обучавани 1 762 курсисти (2 572 курсисти към 30.09.2019 г.). Отчита се намаление със 7% на относителния дял на приходите от юридически лица спрямо тези от физически лица (към 30.09.2020 г.- ЮЛ-9%; към 30.09.2019 г.- ЮЛ-16%; за 2019 г. - ЮЛ- 14%);
- увеличение на приходите от м/к Героите на Севастопол със 107 хил. лв. (27%), в резултат на завишена дневната ставка за наем, по-висок обменен курс на щатския долар спрямо лева и предоставени по-малки стимули в текущия период;
- намаление на приходите от УВК Калиакра с 35 хил. лв. (100%),
- увеличение на другите доходи с 3 хил. лв. (2%), основно в резултат на по-високите приходи от наем и по-малките приходи от организация на мероприятия.

През деветмесечieto на 2020 г. УВК Калиакра е извън търговска експлоатация и не е реализирал приходи.

В рамките на разглеждания период оперативните разходи на дружеството от продължаващи дейности са в размер на 1 684 хил. лв. и са по-малки в сравнение с базисния период със 172 хил. лв. (12%). Съществени разлики по отделни позиции имат:

- разходите за материали, които са по-малки с 22 хил. лв. (28%), в резултат на по-ниските разходи за електроенергия, горива, инвентар и канцеларски материали;
- разходите за външни услуги, които са по-малки с 43 хил. лв. (18%), като се отчитат по-ниски разходи за ремонт и поддръжка и за възнаграждения на преподаватели;
- разходите за персонал, които са по-големи със 70 хил. лв. (11%), в следствие на назначен екипаж на м/к Героите на Севастопол и по-големия брой на състава зает на УВК Калиакра, съгласно изискване на ИАМА;
- разходите за амортизация и обезценка са по-малки с 27 хил. лв. (6%);
- нетно коректива за обезценка и очаквани кредитни загуби на финансови активи е намалял със 172 хил. лв. в резултат на реинтегрирана обезценка (приход) на вземания по съдебни дела;
- другите оперативни разходи, които са по-големи с 25 хил. лв. (300%), в резултат на отчетени по-големи плащания към държавния бюджет.

Към 30.09.2020 г. са отчетени нетно финансови разходи в размер на 75 хил. лв. и са по-големи в сравнение с базисния период със 181 хил. лв.. Най-съществено влияние има нетния резултат от курсови разлики, който е по-нисък със 178 хил. лв.

Финансовият резултат от продължаващи дейности е загуба в размер на 416 хил. лв., която е по-голяма в сравнение с предходния отчетен период (321 хил. лв.) с 95 хил. лв. (30%). Това се дължи основно на по-големите нетни финансови разходи от преоценка на парични наличности и вземания от клиенти в щатски долари.

За деветмесечието на 2020 г. БМКЦ ЕАД отчита отрицателен финансов резултат от преустановена дейност в размер на 18 хил. лв., който е по-голям в сравнение с предходния отчетен период (3 хил. лв.) с 15 хил. лв.

Общо към 30.09.2020 г. дружеството отчита финансов резултат загуба в размер на 434 хил. лв., която е по-голяма от тази за съпоставимия отчетен период (324 хил. лв.) със 110 хил. лв. (34%).

5.2. Активи

Структура на активите	30 септември 2020		31 декември 2019		Изменение	
	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	%
Имоти, машини и съоръжения	10 679	51%	10 952	51%	(273)	(2)
Инвестиционни имоти	820	4%	871	4%	(51)	(6)
Нематериални активи	6	-	5	-	1	20
Отсрочени данъчни активи	1 292	6%	1 292	6%	-	-
Общо нетекущи активи	12 797	61%	13 120	61%	(323)	(2)
Материални запаси	244	1%	28	-	216	771
Търговски и други финансови вземания	457	2%	387	2%	70	18
Предплащания и други активи	35	-	53	-	(18)	(34)
Парични средства и парични еквиваленти	3 775	18%	4 119	19%	(344)	(8)
Общо текущи активи	4 511	21%	4 587	21%	(76)	(2)
Активи, класифицирани като държани за продажба	3 847	18%	3 845	18%	2	-
ОБЩО АКТИВИ	21 155	100%	21 552	100%	(397)	(2)

Към 30 септември 2020 г. активите на дружеството са в размер на 21 155 хил. лв., в това число нетекущи 12 797 хил. лв. (61%), текущи 4 511 хил. лв. (21%) и активи, класифицирани като държани за продажба 3 847 хил. лв. (18%). В сравнение към 31.12.2019 г. активите бележат намаление с 397 хил. лв. (2%), изразено основно със следните структурни промени:

- намаление на нетекущите активи с 323 хил. лв. (2%) – в резултат на начислените амортизации за периода (399 хил. лв.) и по-малката стойност на направените инвестиции (76 хил. лв.), които да ги компенсират;
- намаление на текущите активи със 76 хил. лева (2%), като се отчитат следните структурни промени: - увеличение на материалните запаси с 216 хил. лв. (771%), в резултат на връщането на м/к Героите на Севастопол; - увеличение на търговските и други финансови вземания със 70 хил. лв. (18%), основно от увеличение на вземанията от клиенти по продажби със 73 хил. лв., намаление на предплащанията и други активи с 18 хил. лв. (34%), в резултат намаление на данъците за възстановяване с 36 хил. лв. и увеличение на предплатените разходи с 18 хил. лв.; намаление на стойността на паричните средства с 344 хил. лв. (8%);
- увеличение на активи, класифицирани като държани за продажба с 2 хил. лв.;
- просрочените вземания са в размер на 449 хил. лв. и са се увеличили със 72 хил. лв. спрямо базисния период (към 31.12.2019 г. – 377 хил. лв.).

Дружеството е спазвало разпоредбите на чл. 136 от Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала и няма концентрация на паричните средства.

5.3. Пасиви капитал

Структура на капитала и пасивите	30 септември 2020		31 декември 2019		Изменение	
	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	Отн. дял	BGN '000	%
СОБСТВЕН КАПИТАЛ						
Основен акционерен капитал	32 885	155%	32 885	152%	-	-
Резерви	560	3%	560	3%	-	-
Непокрита загуба	(12 574)	(59)%	(12 140)	(56)%	(434)	(4)
Общо собствен капитал	20 871	99%	21 305	99%	(434)	(2)
ПАСИВИ						
Нетекущи пасиви						
Пенсионни и други задължения към персонала	88	-	88	-	-	-
Общо нетекущи пасиви	88	-	88	-	-	-
Текущи пасиви						
Търговски и други задължения	73	-	38	-	35	92
Задължения към персонала и социално осигуряване	123	1%	121	1%	2	2
Общо текущи пасиви	196	1%	159	1%	37	23
Общо пасиви	284	1%	247	1%	37	15
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ						
	21 155	100%	21 552	100%	(397)	(2)

През деветмесечието на 2020 г. собственият капитал на дружеството е намалял с 434 хил. лв. (2%) в сравнение с предходната година поради отчетената текуща загуба.

Към 30 септември 2020 г. пасивите възлизат на 284 хил. лв. и са намалени с 37 хил. лв. (15%). Увеличението е изразено със следните структурни промени:

- търговски и други задължения са увеличени с 35 хил. лв. (92%), като се отчитат следните структурни изменения - увеличение на търговските задължения с 1 хил. лв., увеличение на задълженията по гаранционни депозити с 19 хил. лв., увеличение на данъчните задължения с 8 хил. лв., увеличение на получените аванси с 3 хил. лв. и увеличение на начислените разходи с 4 хил. лв.;
- задълженията към персонала и социално осигуряване са увеличени с 2 хил. лв.(2%), като задълженията за заплати и осигуровки са увеличени с 27 хил. лв., главно в резултат на назначения екипаж на м/к Героите на Севастопол, а начисленията за задължения по неизползвани отпуски са намалели с 27 хил. лв.

5.4. Други финансови показатели

Финансови показатели	30 септември 2020	30 септември 2019
Показатели за рентабилност		
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	(0.533)	(0.358)
Коефициент на рентабилност на собствения капитал	(0.021)	(0.015)
Коефициент на рентабилност на пасивите	(1.528)	(1.196)
Коефициент на капитализация на активите	(0.021)	(0.014)
Показатели за ефективност		
Коефициент на ефективност на разходите	0.696	0.781
Коефициент на ефективност на приходите	1.436	1.281
Показатели за ликвидност		
Коефициент на обща ликвидност	23.015	25.862
Коефициент на бърза ликвидност	21.770	24.133
Коефициент на незабавна ликвидност	19.260	21.923
Коефициент на абсолютна ликвидност	19.260	21.923
Показатели за финансова автономност и задлъжнялост		
Коефициент на финансова автономност	73.489	82.144
Коефициент на задлъжнялост	0.014	0.012

6. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързаните лица на дружеството включват сделки с предприятия с над 50 % държавно участие в системата на Министерството на транспорта информационните технологии и съобщенията и ключов управленски персонал.

Сделките със свързани лица са подробно оповестени в Приложение 23 на междинния финансов отчет към 30 септември 2020 г.

7. ИНФОРМАЦИЯ ЗА НОВОВЪЗНИКНАЛИ СЪЩЕСТВЕНИ ВЗЕМАНИЯ И/ИЛИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА СЪОТВЕТНИЯ ОТЧЕТЕН ПЕРИОД

През текущият период няма нововъзникнали съществени вземания и/или задължения. Текущите вземания от клиенти и задължения към доставчици са на нива съотносими към дейността на дружеството.

9. ЦЕЛИ НА ДЕЙНОСТТА

Основните цели са свързани с повишаване на експлоатационно - икономическата ефективност на дружеството, с адекватни и бързи реакции в отговор на изискванията на пазара и измененията, с подобряване на

качеството и разнообразието на предлаганите учебни продукти, с осигуряване на безопасна експлоатация на корабите, безопасна работна среда и с опазване на околната среда. Стремехът ни е не само да се запазят, но и да се увеличат завоюваните позиции в квалификационната дейност. Крайната цел е предоставяне на услуги, които изцяло покриват изискванията на международните и национални нормативни документи и удовлетворяват напълно потребителите – курсисти, корабоприетатели и оператори.

През деветмесечието на 2020 г. реализираните приходи от оперативна дейност са по-малки със 7 хил. лв. или с 1% от планираните, в резултат на по-малки приходи от учебна дейност.

Оперативните разходи на дружеството за всички дейности са по-малки с 271 хил. лв. или с 16% от планираните. Като цяло по всички видове и отделни направления разходите са по-малки от очакваните.

В сравнение с бизнес плана към 30.09.2020 г. загубата на дружеството е по-малка със 175 хил. лв. или с 29%. Това е вследствие на направените по-малки разходи, в резултат на предприети мерки за минимизиране на последствията от пандемията от коронавирус.

За постигане на целите си в настоящата икономическа ситуация, усилията на дружеството са съсредоточени в изпълнението на следните дейности и задачи:

- Организиране и провеждане на максимален брой курсове, въпреки въведената извънредната ситуация и в съответствие с административните разпореждания за безопасност;
- Поддържане на достатъчна и отговаряща на приложимите изисквания учебна база, безопасна работна среда и безопасно експлоатиране на активите;
- Сключване на нов договор за наем при условията на безрбоут чартър за фериботен кораб Героите на Севастопол;
- Търсене на всякакви възможности за минимизиране на разходите покриващи престоя на моторен ферибот Героите на Одеса;
- Разработване на нови учебни курсове, актуализиране на съществуващи и успешно преминаване на проверките им за одобрение, въвеждане на гъвкави форми на обучение;
- Търсене на възможности за промени в търговската и ценова политика по пазари, както и реализиране на маркетингови активности по видове услуги.

8. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития след края на отчетния период, с изключение на следното некоригиращо събитие:

В началото на 2020 г. поради разпространението на коронавирус (Covid-19) в световен мащаб се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11 март 2020 г. Световната здравна организация обяви и наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19). На 13 март 2020 г. българското правителство и българският парламент обявиха извънредно положение за период от един месец (продължено с още един месец впоследствие) и въведе строги мерки за хората и бизнеса, след което мярката бе заменена с извънредна епидемична обстановка. Тъй като ситуацията и предприетите мерки от държавните власти са изключително динамични, ръководството на дружеството не е в състояние да оцени с точност влиянието на коронавируса пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му, но счита, че въздействието ще има негативен ефект върху следните дейности на дружеството.

Възможно е забавяне свързано с изпълнение на процедурите и сроковете по приватизация и продажба на активите, класифицирани като държани за продажба към 30.09.2020 г.

Дружеството предприе действия, целящи минимизирането на негативните последици от пандемията, които включват реорганизация на трудовия процес във всички отдели в следните насоки: работа от разстояние, дежурства по график, ползване на платен и неплатен отпуск. Осигурен е режим на работа при спазване на мерките за ограничаване на разпространението на COVID-19, включително дезинфекция, строг пропускателен режим и измерване на температурата на служителите и посетителите, забрана за струпване на хора и разпределяне на работните места по подходящ начин, който гарантира отсъствието на близък контакт между служителите и клиенти и разделяне на потоците на движение.

Ръководството ще продължи да следи потенциалното въздействие и ще предприеме всички възможни стъпки за смекчаване на потенциалните ефекти.

Няма други съществени събития възникнали след 30.09.2020 г., които да изискват допълнителни корекции и/или оповестявания в настоящия междинен финансов отчет.

ИВАЙЛО СЛАВОВ ГАВРАИЛОВ
В КАЧЕСТВОТО СИ НА ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
22 октомври 2020 Г.

